

Dušan Škodič

Trenirkar

Inšpektor Škafar se je zazrl skozi umazane okenske šipe. Prometa na ulici pod oknom njegove pisarne ni bilo veliko. Po pločniku so se premikali redki pešci in se v loku ogibali kovinsko zelenemu terencu, ki je bil z dvema kolesoma parkiran na pločniku. Večji dela vozila je ždel kar na cestišču, a drugače sploh ni moglo biti. Pločnik je bil namreč za takšno vozilo veliko preozek.

Njegov micubiši. Občudoval ga je. Kdo pa ga ne bi? To je bila res krasna zverinica, čistokrvni japonček s pogonom na vsa štiri kolesa in z agregatom namesto motorja. Pravzaprav Škafarju ni bilo čisto jasno, kako je s temi zadevami. Stari avtomobili so nekoč imeli navadne motorje, za tiste novejše in boljše pa so v reklamah vedno razlagali, koliko kilovatov zmorejo njihovi odlični agregati. Ko je nekoč iz radovednosti dvignil pokrov, je verjetno dobil tudi odgovor na dilemo oziroma je spoznal, kakšna je razlika med motorjem in agregatom. Pri motorju je namreč svojčas lahko normalno spreten dec še kaj sam pošraufal, pri agregatu pa je le še nemočno buljil v kovinsko gmoto, iz katere je štrlelo nekaj kablov. Toda najpomembneje je bilo, da je vozilo služilo svojemu namenu; micubiši je bil res avto za pravega lovca, kakršen je bil inšpektor Škafar. Z njim se je ob koncih tedna z lahkoto vozil po širnih pohorskih gozdnih cestah in blatnih kolovozih, med tednom pa s sveže opranim in dobro povoskanim ponosno tudi po mestnih ulicah. Tistih, še do včeraj tako mirnih, dolgočasnih in nemarno zasvinjanih mestnih ulicah, na katerih se v času njegove inšpektorske kariere nikoli ni zgodilo nič pretresljivega. Še največji stres mu je prejšnjo jesen povzročil neki pijan penzionist, ki je meni nič, tebi nič, pritacal z ulice naravnost v njegovo pisarno in na podplatu prinesel s seboj pasji drek, ki ga je pohodil nekje v bližini. Hotel je podati prijavo proti neznanemu storilcu, torej proti neznanemu lastniku nekega štirinožca. S prijavo seveda ni bilo nič, ko je Škafar opazil, da mu

je bedak z drekom poštempljal hodnik od vhodnih vrat do pisarne v prvem nadstropju. Le malo je manjkalo, pa bi ga inšpektor lastnoročno vrgel ven kar skozi okno ...

Ko se je naveličal buljenja na ulico in obujanja neljubih spominov, ga je spreletelo in vrnil se je v kruto realnost. Živčno je potegnil iz cigarete in se sunkovito zasukal od okna. Smrkavec na stolu se je zdrznil. Videti je bil kar pošteno presran. Inšpektorju je bilo to zelo, zelo všeč. Čisto prav je, da je presran, kolikor ga je združenega na razmajanem stolu sredi njegove špartansko opremljene pisarne. Takle zмене, neopazna mozoljasta rit v razvlečeni trenirki, da bi njemu, inšpektorju Škafarju oporekal, to pa že ne!

Energično je zakoračil v kot, kjer je ždel trenirkar, ki je zdaj s povešenimi očmi begal po tleh njegovega delovnega teritorija. Privoščljivo se mu je nasmehnil in počasi potegnil še zadnji, dolg dim pred filtrom. Zapeklo ga je v prst. Pripri je oči, se sklonil in pezdetu pihnil v obraz. Mozoljavec je kratko pokašljajal, a molčal. Škafarju je cefralo živce, vendar mu izkušnje z barabami niso pustile, da bi razodel svojo živčnost, kadar jih je dobil na svoj stol.

“Priznaj, da si bil kolovodja,” je zagrmel. “In povej tudi, kdo vse je bil s teboj, vse hočem slišati. Še iz tvojih ust, čeprav že vse vem, da se razumeva. Če pa ne boš, boš vse pokasiral sam. Še za druge!” Malce je pomolčal in se zarežal. “Kar je meni načeloma čisto vseeno. Poglej; če hočeš na vsak način špilati heroja, ga ti kar mirno špilaj do konca, briga me!”

“Če pa vam pravim ...” je začivkalo s stola.

“Glasneje,” je zarenčal inšpektor. “Govori kot dec ne kot baba! Jasno in glasno! Občinska zgradba je od vogala do kolesarnice ometana z jajci, da se vse cedi z nje. Kdo bo plačal čiščenje, a? Pol ure sem imel župana na telefonu!”

Inšpektor Škafar je bil ob teh besedah besen kot ris, in to čisto upravičeno. Živo se je spomnil, kako je moral prejšnji večer deset minut mirno stati s slušalko na ušesu, župan pa je na drugi strani rohnal kot kombajn na prvi dan žetve in ga obkladal z raznimi kletvicami. Namenil mu je celo nekaj tako svinjskih izrazov, da je inšpektor zardel, čeprav je bil v pisarni popolnoma sam. Ampak tako je, županu se človek vendar ne sme zameriti. Župan pa bi bil lahko do inšpektorja kljub vsemu malce spoštljivejši, čeprav je bilo res vse, česar ga je med svojim rjojenjem spomnil. Da je bil Škafar še pred nekaj leti le brezposeln strugar iz neke propadle firme ter član napol perspektivne politične stranke in ljubiteljski lovec, za okolico niti ni bila kakšna velika skrivnost. In ko je župan, ki takrat seveda še ni bil župan, po presenetljivih strankarskih volitvah še bolj presenetljivo postal župan, se

je tudi brezposelnemu Škafarju nepričakovano nasmehnila sreča. Lovski in strankarski tovariš se je tedaj spomnil nanj po načelu: Ni važno, če ne ločiš kljuke na vratih od obešalnika za plašč, samo da si naš! Priskrbel mu je odgovorno službo na policiji, kjer ga je pričakala zanemarjena pisarna, za službene potrebe pa novo, bleščeče terensko vozilo, zeleni micubiši. Da je inšpektor službeno vozilo že od prvega dne uporabljal tudi za zasebne poti, je bilo popolnoma samoumevno. Le kdo bi lahko temu oporekal? S starimi prijatelji se je poslej ob koncih tedna z njim vozil na lov, in s tem ni nič narobe, prijatelji imajo vendar vedno prednost.

Na stolu se je ihte zganilo. “Že petkrat s'n vam povedo, da sploh nis'n bil na demonstracijah. Gospod inšpektor, jaz res nič nea vem. F Celu s'n bil. Pred gimnazijo smo s sošolci nabijali fuzbal. Ko s'n ob enajstih prišo z vlakom nazaj in od ajenpona šel domu, me je v eni od ulic dohitela marica. Vun so skoč'li trije policaji, me zgrabili, nabili v rit in me fuknili v marico. Samo zato s'n zaj tu, nea vem nič o demonstracijah, majke mi.”

Škafar je zavil z očmi proti stropu. “Lažeš poba! Videli so te. V prvi vrsti si stal. In to v tej trenirki, ki jo imaš na sebi, le kapuco si navlekel na bučo. Si mislil, da si pameten in da te ne bomo prepoznali, kaj? Gledaš poceni kriminalke po teve in nato hajd na ulico delat pizdarije, kao, saj nihče ne ve, kdo sem, in mi nihče nič ne more ... Ampak miško, tule si se majčkeno zajebcal veš, ker jaz poznam takšne tiče. Vi trenirkarji verjetno mislite, da ste neskončno pametnejši od zabitega Škafarja. Saj si tako razmišljal, a ne? No, kar povej na glas, da je tako!” je dejal sladko in celo malo počakal v upanju, da se bo mulec na hitro zlomil, kar se ni zgodilo.

To je bil torej šele začetek. Moral bo pritisniti močneje, zato je posegel po drugačnem orožju. Psihični pritisk bo stopnjeval z naraščajočo negotovostjo zasliševanega ... Spomnil se je namreč bolečih sinočnih posnetkov s televizijskih poročil in solznega reporterja z ulice. Ta je oblečen v temno zeleno vetrovko deloval prekleto prevratniško in kašljajoč od solzivca tudi vidno naklonjeno podivjani množici, nad katero je lebdel policijski helikopter z močnim žarometom. Videti je bilo, kakor da so se vsi nenadoma zarotili proti občinski oblasti, za kar pa ni bilo čisto nobenega razloga. Zdolgočasena mularija s polnimi ritmi si je pač zaželela razbijanja in ljudje so se jim pridružili zgolj iz radovednosti. Kaj se ne bodo, če pa so jih še po televiziji pitali z raznimi dezinformacijami! Po popoldanskih poročilih jih je zato prišlo še več in nastala je kritična masa, ki je ušla z vajeti. Ljudem niti ne gre toliko zameriti, radovednost je pač človeška slabost; če jih ne bi zavedle barabe v trenirkah, ki so začele metati predmete v občinsko zgradbo, bi bil danes zanj čisto običajen delovni dan. Tako pa ...

“Veš kaj Škafar tebi in vsem tvojim kompanjonom z ulice sporoča?” je kriminalist usmeril prst mulcu naravnost med oči. “Motite se, vsi po vrsti. Vse imamo posneto – iz helikopterja!” je zategnil glas, da bi poudaril pomoč sodobne tehnike, s katero so lahko kos vsakemu demonstrantu. “Posnetke bodo naši tehniki obdelali z ameriškim računalniškim programom za prepoznavanje obrazov. Temu nihče ne bo ušel. Kdor je enkrat v naši bazi je gotof, še slike za nove osebne izkaznice vam bomo dali narediti iz nje. Pa veš, zakaj? Zato, ker preden boste prišli spet iz aresta, vam bodo stare že pretekle. Hahaha, to bo krasno naročilo za fotografa. Fotografije za osebne dokumente, na katerih so vse barabe oblečene v trenirke s kapuco.”

Trenirkarja je imel Škafar, sodeč po velikosti izbuljenih oči, zdaj že trdno v pesti. Moral mu je dati le še možnost, da se mu razjoče in vse lepo prizna. Bilo mu je sicer nerodno, ker se je maloprej v naglici prav nerodno zmotil in med zasliševanjem uporabil prevratniško besedo gotof, a zaslišani tega mogoče sploh ni opazil. Presneta beseda mu je kar sama spolzela z jezika, saj jo je zadnji čas tolikokrat slišal. Pozna se, da so jim predolgo puščali, da so nemoteno pisali grafite po zidovih in se drli gotof po ulicah. To je to, in zaradi tega pozneje stvari uidejo kot avto brez ročne zavore po bregu, ti pa ga nato lovi, preden razbije sebe in še koga!

“Seveda s'n bil v trenirki. V čem te pa naj bi špilo fuzbal, če ne v trenirki? Ka mi te gnjavite, nem se valda v sakoju metal po fuzbalplacu!”

“Točno tako, kot si pravkar rekel,” je Škafar zastrigel z ušesi in uperil prst mulcu v usta, da je ta prebledel in umolknil. “*Naj bi igral nogomet, naj bi*, vendar ga nisi, ha! Zato, ker si bil med hujskači. Nisi bil na fuzbalu, temveč na ulici med tistimi, ki ste pošteni ljudi zavedli, da se jim je zmešalo in so nato metali jajca v naše občinsko pročelje. Župana imajo ja vsi radi, to je znano vsem normalnim meščanom. Ekscesi niso nikoli dejanja, ki se dogajajo spontano sama od sebe. A ti sploh veš, kaj je to spontano? Ne ti meni prodajati starih štosov, da se *dogodio narod*,” se je zadovoljen z domisljico zarežal inšpektor Škafar. Trenirkar je živčno mežikal in očitno ni vedel, kaj naj odgovori.

“Se ti sploh zavedaš, koliko te lahko stanejo takšne zajebancije? Seveda se ne, prelepo vam je v življenju, staršem ste na grbi, nobenega dela ali študija se ne lotevate, samo fuzbal na travi in po fuzbalu še kaka trava v parku za igriščem, da se ga poknete. Po tem pa nastopi dolgčas in iskanje vandalske zabave, ki jo morajo pošteni ljudje nazadnje poravnati iz proračuna!”

“Ne, ne, ne,” je odkimaval golobradež, “prisežem, da nis'n bil na demonstracijah. Kar moje sošolce vpraš'te. Pubeci bojo zihér potrdili, da smo vkup brcali žogo.”

“Hahaha, ti pa si za vice. Kot da nimam dovolj enega lažnivca, še druge naj bi klical? Sploh nimaš pojma, po koliko členih kazenskega zakonika boš obtožen. Name zdaj pritiskajo in pokazati moram na odgovorne za uničevanje naše skupne lastnine. In pri tem sem na dobri poti, lahko mi verjameš.”

“Čakajte malo ...,” je fant nenadoma poskočil in začel mrzlično brskati po žepih. Nato se mu je obraz razjasnil in inšpektorju je pod nos pomolil majhen listek. “Lejte vendar toto karto od večernega vlaka. To je dokaz, da s'n bil v tistem cajtu še f Celju, ne pa na demonstracijah.”

Škafar je karto z vidnim razočaranjem vzel, pogledal in se namrščil. To je vse skupaj postavljalo na glavo, vse bi se mu lahko sesulo, kar je že mislil, da drži v rokah. Župan bo ponorel, če mu ne bo mogel še danes ničesar ponuditi. To se pod nobenim pogojem ne sme zgoditi! Moral je izpodbijati ta nepričakovani dokaz.

“Do triindvajsete ure ste nabijali fuzbal, daj no! To so pravljice za stare mame. Saj gimnazijsko igrišče sploh nima žarometov!” je blestel. “Priznaj vendar in obema olajšaj današnji dan. Bil si pač na demonstracijah, kar sprijazni se! Če ne ti, je bil pa kdo od tvojih trenirkarških kompanjonov, prav briga me. S to razliko seveda, da so se oni razbežali, tebe pa imam zdaj prav tu, kjer te potrebujem. Kje naj zdaj iščem koga drugega?” je zagodrnjal ...

“Vete, s frendi smo šli še na pir, do vlaka je manjkalo dve uri,” je priznal mozoljavec. “Saj razumete, žeja, malo smo se ga ulili po fuzbalu pa to. Samo zato s'n domu prišo tak pozno.”

Škafarju se je obraz razlezel kakor maslo na vroči ponvi. Sklonil se je in šepnil: “Ah, daj, no! Na pivo ste šli. Ja, koliko si pa sploh star?”

“Osemnajst,” je čivknilo.

“Aha, osemnajst,” se je zadovoljno nasmehnil inšpektor. Počasi in z užitkom je raztrgal vozovnico pred nosom zgroženega trenirkarja in jo odvrigel v koš pod mizo. “Ravno dovolj, poba. Ravno dovolj!”